

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000435

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-02-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. ЄВЦЕНКО Рома Ігорович

2. Roman I. Yevtsenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 052

Назва наукової спеціальності: Політологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 052 Політологія

Дата захисту: 31-01-2025

Спеціальність за освітою: 8.03040101 - правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7325

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 11.15.31, 11.01.67

Тема дисертації:

1. Інституалізація лобізму в процесах врегулювання політичних конфліктів
2. Institutionalisation of Lobbying in the Processes of Political Conflict Resolution

Реферат:

1. Представлена дисертація присвячена виявленню сутності процесу інституціоналізації лобізму як конвенційної системи практик представництва груп інтересів та врегулювання політичних конфліктів. Наукова новизна одержаних результатів полягає у встановленні діалектичного зв'язку між процесами демократичного транзиту, інституційної кризи та розширенням функцій лобізму, які детерміновані практиками «раціональної дії груп»; у визначенні, що інтерпретація процесу лобіювання в умовах демократичного транзиту та інституційної кризи отримала раціонального обґрунтування в межах аксіологічної парадигми. Показано, що традиційні оцінки лобізму в межах шкали «ефективність-результативність» доповнені критеріями «рівності» та «справедливості», що дозволяє тлумачити лобізм як інститут демократичного представництва та врегулювання конфліктів за умов дотримання стандартів інституціоналізації та регламентації; у встановленні процесу реконцептуалізації ролі держави в процесі

закріплення та регулювання лобістських практик. Зазначено, що амбівалентність державного інтересу щодо лобістських практик проявляється в: запереченні нерегламентованих практик лобіювання як тінювих та низькорепутаційних та, одночасно, підтримки процесу інституціоналізації лобізму з метою використання його медіативного демократичного потенціалу, практичного досвіду впорядкування плюралізму, який дозволяє підвищити адаптивність політичної системи. В роботі визначено зміни в інтепретації лобізму в умовах інституціональних трансформацій. Якщо первісні практики інституціоналізації лобізму передбачали створення структур лобіювання з метою ефективної взаємодії з інститутами держави, то неоінституційні практики передбачають інкорпорацію лобістських структур в формалізовану систему публічних інститутів влади та управління. Практичне значення одержаних результатів визначається їх науковою новизною та полягає у можливості їх застосування в практичній роботі державних органів, місцевих органів самоврядування та неурядових структур для дослідницьких, освітніх та прикладних цілей. Практичне значення дослідження має широкі перспективи застосування. Воно відкриває нові горизонти для розуміння ролі лобізму як засобу політичного впливу і врегулювання конфліктів на різних рівнях влади. Результати дослідження можуть бути використані державними органами, місцевими органами самоврядування, а також неурядовими структурами для підвищення ефективності політичного процесу. Застосування результатів дослідження може допомогти політичним акторам формувати збалансовані та ефективні стратегії для вирішення конфліктів, підвищити прозорість і відкритість політичного процесу. В освітній сфері результати дослідження можуть бути інтегровані у навчальні програми з політології, соціології, права та управління державою. На основі дослідження можуть бути розроблені спеціальні курси: «Лобізм у політичних процесах», «Практики взаємодії з органами публічної влади та управління». Дослідження вносить важливий вклад у розвиток політичних наук та може стати основою для подальших наукових розвідок у цій галузі.

2. This Thesis is devoted to revealing the essence of the process of institutionalizing lobbying as a conventional system of practices for representing interest groups and regulating political conflicts. The scientific novelty of the results obtained is to establish a dialectical relationship between the processes of democratic transit, institutional crisis and the expansion of lobbying functions, which are determined by the practices of "rational group action"; to determine that the interpretation of the lobbying process in the context of democratic transit and institutional crisis has received rational justification within the axiological paradigm. It is shown that the traditional assessment of lobbying within the "efficiency-effectiveness" scale is supplemented by the criteria of "equality" and "justice", which allows interpreting lobbying as an institution of democratic representation and conflict resolution subject to the standards of institutionalisation and regulation; in establishing the process of reconceptualisation of the role of the State in the process of consolidation and regulation of lobbying practices. It is noted that the ambivalence of the state interest in lobbying practices is manifested in: denial of unregulated lobbying practices as shadowy and low-reputation and, at the same time, support for the process of institutionalisation of lobbying in order to use its mediating democratic potential, practical experience of pluralism management, which allows increasing the adaptability of the political system. The paper identifies changes in the interpretation of lobbying in the context of institutional transformations. If the initial practices of lobbying institutionalization involved the creation of lobbying structures for the purpose of effective interaction with state institutions, neo-institutional practices involve the incorporation of lobbying structures into the formalized system of public institutions of power and governance. The practical significance of the results obtained is determined by their scientific novelty and lies in the possibility of their application in the practical work of state bodies, local governments and non-governmental structures for research, educational and applied purposes. The practical significance of the study has broad application prospects. It opens up new horizons for understanding the role of lobbying as a means of political influence and conflict resolution at various levels of government. The results of the study can be used by government agencies, local governments, and non-governmental organizations to improve the efficiency of the political process. The application of the research findings can help political actors formulate balanced and effective strategies for conflict resolution, increase transparency and openness of the political process. In the educational sphere, the results of the study can be integrated into the curricula of political science, sociology, law and public administration. Special courses can be developed based on the research: "Lobbying in Political Processes",

"Practices of Interaction with Public Authorities and Administration". The study makes an important contribution to the development of political science and can serve as a basis for further research in this area.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Євченко Р. І. Інституалізований лобізм, як конвенціональна практика політичної участі. Політичне життя. 2022. № 4. С. 31 – 37. DOI 10.31558/2519-2949.2022.4.4
- Євченко Р. І. Феномен лобізму: інтерпретація природи і моделі організації діяльності. Міжнародні та політичні дослідження. 2022. № 35. С. 157 – 169. DOI: <http://dx.doi.org/10.18524/2707-5206.2022.35.263730>
- Євченко Р. І. Інституціоналізація лобізму як політика забезпечення представництва інтересів в Європейському Союзі. Політікус. 2023. № 2. С. 28–38. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2023-2.4>
- Євченко Р. І. Лобізм в Україні: регулювати не можна заборонити. Політікус. 2024. № 1. С.15–20. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2023-6.3>
- Євченко Р. І., Наумкіна С.М. Інструменталізація лобізму в діяльності інститутів громадського суспільства. Людина має право: соціально-гуманітарний дискурс у контексті реформаційних процесів в Україні: матеріали круглого столу, 18 лист. 2021 р. / Одеса: ОДУВС, 2021. С. 106 – 110.
- Євченко Р., Манасарян А. Теорія зацікавлених груп в політичному аналізі лобізму. VIII Методологічні читання – Розвиток політичної науки в Україні: сучасні методологічні тренди та практичні виміри (пам'яті професора Валерія Миколайовича Денисенка): Матеріали восьмої Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 10 грудня 2021 р.) / За наук. ред. д. політ. н. Г.В.Шипунова; відп. за вип. А.М. Сабара, Г.В. Іленьків. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. С.75 – 77.
- Євченко Р. І. Феномен лобізму в процесах врегулювання політичних конфліктів. Трансформація українського суспільства в цифрову еру : матеріали Всеукраїнського круглого столу (м. Одеса, 25 березня 2022 р.) / відп. ред. Ю. І. Шмаленко ; каф-ра соціології НУ "ОЮА". Одеса, 2022. С. 45 – 50.
- Євченко Р. І. Лобізм: сучасні тенденції сприйняття, визнання та інституціоналізації / Міжнародне співтовариство та Україна в сучасних глобальних цивілізаційних процесах: актуальні економічні, політико-правові, безпекові та соціально-гуманітарні аспекти: матеріали доповідей. Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 18-19 квітня 2023 року) / за заг. ред.: М.М. Палінчак, М.М. Король, В.В. Химинець. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2023. 500 с. С. 377-383.
- Євченко Р. І. Регулювання лобізму в країнах Східної Європи: кейси Польщі, Литви, Латвії / Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Сучасні політичні процеси: глобальні та національні виміри». Сучасні політичні процеси: глобальний та національний виміри=Modern political processes: global and national dimensions : матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 30 листопада 2023 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса, 2023. С. 151-158. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/> (дата звернення: 24.01.2024)
- Лобіювання в Україні: перехід від неформальних практик до законодавчої регуляції. Політичні трансформації сучасного суспільства. Збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції. 22 лютого 2024, м. Полтава. Полтава: ПДАУ, 2024. С. 321–329 (370 с.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U00021

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Наумкіна Світлана Михайлівна

2. Svitlana M. Naumkina

Кваліфікація: д. політ. н., професор, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2268-5181

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Узун Юлія Вадимівна

2. Yuliia V. Uzun

Кваліфікація: д. політ. н., професор, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковлев Денис Вікторович
2. Denys V. Yakovlev

Кваліфікація: д. політ. н., професор, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каменчук Тетяна Олегівна
2. Tetiana O. Kamenchuk

Кваліфікація: к. політ. н., доц., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Проноза Інна Іванівна Інна Іванівна
2. Inna I. Pronoza

Кваліфікація: к. політ. н., доц., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гедікова Наталя Пилипівна Наталя Пилипівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гедікова Наталя Пилипівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Княжева І. А.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна